

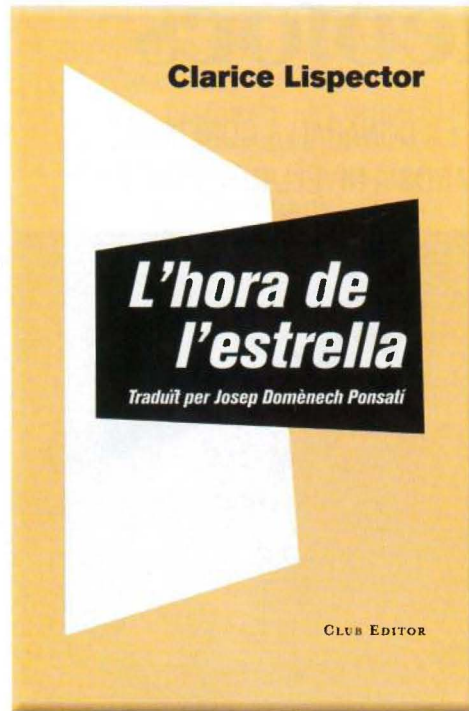
Macabéa

A *L'hora de l'estrella*, un novel·lista gran que intuïm cansat, conta des de l'origen de l'univers la vida precisa d'una noia pobra com una rata de llenyer. Aquesta noia, que és verge, i entén el món des de la seua classe social sense saber-ho gaire, surt amb un noi que es diu Olímpico de Jesús, i callo intencionadament.

Aquesta darrera novel·la publicada de Clarice Lispector, novel·la breu traduïda per Domènec Ponsatí, connecta amb l'esperit original, amb l'origen de la lectura, que, per mirar d'entendre'ns, fóra la pura meravella de sentir contar una història, en aquest cas la vida d'una noia dita Macabéa, i no els dic res més, no solament per no fer d'espòiler sinó per respectar el goig i la sorpresa que tota lectura provoca.

Aquest esperit primer –previ a qualsevol anàlisi intel·lectual– sol ser considerat en el món acadèmic que hem conegut com a massa naïf, massa ingenu, massa simple. En canvi, l'obra de Lispector és un afany de tornar a una simplicitat. Per exemple, no hi trobaran pas acumulacions d'adjectius.

La meua opinió com a lector crític és que aquesta meravella és un delit que cal permetre's, i deixar anar, no solament en els infants, que el duen incorporat de fàbrica, sinó en els més grans, que ja ho han perdut.

↓ **MACABÉA, QUE ÉS L'HEROÏNA TRÀGICA, ET COMMOU INTENSAMENT I ES POT INTERPRETAR EN MOLTS SENTITS**

Ara, després dels estudis universitaris que molts hem cursat, aquesta energia o alè primer l'hem extraviat. Per això, al darrere de la novel·la, l'editora hi ha imprès un postfaci signat per Nora Catelli, que il·lumina el joc intel·lectual del que es coneix amb la meravellosa expressió de la literatura de canya i cordill, nom deliciós que m'evoca els romanços i relats escrits, sovint amb dibuixos, que m'agrada situar entre l'oralitat preindustrial –contar

i contar i contar–, abans dels *mass media* i la impremta, amb els fulletons i les novel·les impreses en les formigues de les lletres.

L'hora de l'estrella, després de la fascinació del llegir com a activitat, sense comentari escrit ni anàlisi intel·lectual, et fa ponderar certes idees, com ara que el novel·lista no compleix una de les normes de la narrativa omniscient moderna: no judicar ni interrompre la narració ni fer-se veure gens.

El narrador es fa veure, i el fet té conseqüències evidents.

La novel·lista exerceix un esforç estilístic de nuesa, de claredat que desarma i desorienta. L'única cita literària és *Humiliats i ofesos*, i no cal insistir en el seu significat.

Macabéa, que és l'heroïna tràgica, et commou intensament. Es pot interpretar en molts sentits, també en el que abans d'ara en dèiem com una

crítica social perquè mostra una alienació d'una dona pobra, al Sertão, lloc al nord del Brasil on va viure l'autora.

Que la novel·la és bona ho indica que es planteja una pregunta sobre la vida i en dóna una resposta senzilla i clara.